

Diumenge, 27 de març de 2022, 19 h

Sala simfònica de l'Auditori Municipal Enric Granados

***Triple concert de Beethoven
Inacabada de Schubert***

Bernat Bojorn, piano

Celine Flamen, violoncel

Orquestra Simfònica del Vallès

Gordan Nikolic, violí i direcció

Programa

I

Obertura de Rosamunda

F. Schubert

Simfonia núm. 8, en Si menor, "Inacabada"

F. Schubert

- I. **Allegro moderato**
- II. **Andante con moto**

II

Triple concert per a violí, violoncel i piano,

en Do major, op. 56

L. van Beethoven

- I. **Allegro**
- II. **Largo**
- III. **Rondo alla Polacca**

Dues formes del Romanticisme incipient

La tardor de 1822 Schubert havia escrit dos moviments d'una simfonia que aparentment va deixar inacabada. És així com s'ha batejat i ha passat a la història aquesta *Simfonia en si menor*, que duu el número vuit tot i ser la setena en ordre cronològic, i que segueix envoltada de misteri: realment està inacabada? Calia afegir res més, després d'aquesta íntima confessió, d'estranya i inquietant profunditat, de l'autor? La Societat Musical d'Estíria, amb seu a la ciutat de Graz, havia nomenat Schubert membre d'honor de l'entitat, i el músic els ho va voler agrair enviant-los aquests dos moviments simfònics, sense especificar si era una obra acabada o no. Aquella partitura va quedar oblidada al calaix del despatx d'Anselm Hüttenbrenner, el president d'aquella societat, i no va ser descoberta fins a l'any 1865, quan Schubert ja feia trenta-set anys que s'havia mort: no la va poder escoltar mai. El 17 de desembre d'aquell any es va interpretar per primera vegada, a la sala Redoute del Hofburg de Viena, dirigida per Johann Herbeck.

Aquesta obra ha esdevingut una mena d'al·legoria de la vida del compositor: la va escriure en una època dolorosa, marcada per una crisi profunda accentuada pels primers símptomes severos de la malaltia que el va acompanyar molts anys, la sífilis. Pocs mesos abans de compondre aquesta música, Schubert havia escrit un text autobiogràfic premonitori titulat *Mein Traum*, "El meu somni" (per cert, estructurat en dues parts), en què deia: "Volia cantar l'amor i se'm transformava en dolor; volia cantar el dolor i se'm transformava en amor. I tant l'amor com el dolor em destrossaven". Realment, aquesta simfonia obre un nou univers, un mode d'expressió plenament romàntic en el qual el creador se'ns despulla i ens mostra emocions molt fondes, amb una comunió perfecta de dramatisme i lirisme, de llums i ombres que s'alternen brusquement, en què planyívoles melodies plenes de tendresa (i certa melangia) queden abruptament interrompudes per acords violents i tràgics precedits per silencis inquietants. El neguit i la intensitat d'aquesta música voregen la desesperació: és torbador pensar que això ho va escriure un xicot de només vint-i-cinc anys. Mai sabrem si aquesta simfonia va quedar a mitges, però Brahms ja va advertir que no s'havia de provar d'acabar-la: és tan rodona, perfecta i eloqüent que no cal dir res més.

El *Triple concert*, op. 56, per a violí, violoncel, piano i orquestra de Beethoven és una obra singular i curiosa dins el seu catàleg i també en el context musical de l'època. Remet als *concerti grossi* del Barroc, en els quals un conjunt de solistes s'oposava a un *tutti* orquestral, o fins i tot a les simfonies concertants que van proliferar a finals del segle XVIII (Mozart en va escriure diverses), en què el diàleg era més sofisticat. Però Beethoven fa un pas endavant i presenta una obra en la qual s'oposen i dialoguen (de forma vehement i tempestuosa, com és habitual en ell) no pas uns solistes i una orquestra, sinó dos conjunts orgànics i amb entitat, fins i tot dos gèneres musicals: el cambrístic i el simfònic. Violí, violoncel i piano no són pas solistes independents, sinó que formen un tot indestruable, un sol instrument, un trio amb entitat que s'oposa a una orquestra densa i nodrida en igualtat de condicions. Cal tenir present

que Beethoven tenia molta predilecció i dominava aquesta formació a tres (el seu primer opus és un conjunt de tríos), i va escriure aquesta obra per al seu mecenes, l'arxiduc Rodolf (últim fill de l'emperador Leopold II), que era alumne seu de piano i que segurament era el destinatari de la part de piano d'aquesta obra, raó per la qual és sensiblement menys exigent que les altres dues, que estaven dedicades a excel·lents virtuoses de l'època: el violinista Carl Seidler i el violoncel·lista Anton Kraft, a qui, per cert, Haydn ja havia dedicat el seu *Concert per a violoncel en Re major*.

Aquest triple concert va ser compost entre 1803 i 1804; per tant, és coetani d'obres revolucionàries del seu catàleg, com la simfonia "Heroica" o la sonata "Appassionata", però no comparteix les seves innovacions i agosaraments harmònics i formals, i té un tall més clàssic. L'inici misteriós de l'Allegro inicial fa de pòrtic a un episodi enèrgic i vigorós que lidera el trio de solistes (amb el violoncel com a protagonista), que dona pas a un brevíssim Largo d'aire serè i meditatiu, i s'acaba amb un brillant i espurnejant Rondó alla Polacca. Se'n va fer una primera interpretació en privat l'any 1804 al palau del príncep Lobkowitz, i l'estrena pública va ser el maig de 1808 a l'Augartensaal de Viena. Schubert només tenia onze anys, però ja cantava al cor de nens de la Capella imperial de Viena, acabava de guanyar una plaça brillantment a l'Stadtkonvikt fundat per l'emperador Francesc I i acabaria venerant Beethoven i la seva música.

Bernat Bonjorn piano

Comença a tocar el piano a l'escola de música de Linyola, on estudia amb la professora Toni Mongay, i ben aviat guanya un primer premi al X Concurs Música Viva de Cervera, entre d'altres.

Anys més tard ingressa al Conservatori de Lleida, on estudia dos cursos sota la tutela del professor Jordi Benseny. Durant aquesta etapa s'enduu el primer premi tant al X com a l'XI Concurs d'Interpretació Musical (1a categoria) del conservatori i acaba els estudis professionals de música amb les més altes qualificacions, la qual cosa li suposa la màxima distinció que atorga aquest centre: el Premi Extraordinari de Grau Professional.

Posteriorment, després d'un tercer premi al XVI Concurs Internacional de Piano Ricard Viñes (categoria B), així com el premi al millor concursant de nacionalitat espanyola, inicia els estudis a l'ESMUC on obté una de les places per a cursar l'especialitat d'Interpretació de la Música Clàssica i Contemporània amb el professor i pianista francès Jean-François Dichamp. A l'ESMUC rep regularment classes i consells de professors com en Kennedy Moretti o l'Adolf Pla, i participa activament en classes magistrals impartides per personalitats com en Claudio Martínez Mehner o l'Erik T. Tawaststjerna. Durant aquests anys obté també un tercer premi al 43è Concurs de Joves Intèrprets de Piano de Catalunya, de Vilafranca del Penedès.

Un cop finalitzats els estudis superiors de música, esdevé alumne del professor i pianista Vladislav Bronevetsky, sota el mestratge del qual obté el Màster d'Estudis Avançats en Interpretació de la Música Clàssica i Contemporània, i fa concerts com a solista en espais tan

emblemàtics com l'Auditori Enric Granados de Lleida, la Sala Mozart de l'Auditori de Saragossa, el Museu Europeu d'Art Modern de Barcelona o el Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), entre d'altres.

Celine Flamen violoncel

Violoncel·lista francesa. Solista de l'orquestra de BandArt i mestra de violoncel i assessora, entre d'altres, de la Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC), la Jove Orquestra de Canàries (Jocan) i el Centre Superior de Música del País Basc, "Musikene", i professora de música de cambra a l'Aurora Music Sweden. Celine Flamen va estudiar al Conservatori Nacional de Música de París, on es va graduar de violoncel, amb l'obtenció del Primer Premi, en les especialitats de solista i de música de cambra, el 1997. Després de rebre classes magistrals amb Michel Strauss, Gary Hoffmann, Christoff Henkel i Janos Starker, ha col·laborat en diverses orquestres de cambra de França, com l'Orquestra Nacional d'Île de France, l'Orquestra Nacional de França, l'Orquestra Filharmònica de Radio France, l'Orquestra d'Auvergne, l'Orquestra de Cambra de París, l'Orquestra de Cambra dels Països Baixos i l'Orquestra Simfònica d'Anvers, entre d'altres. Des del 2010, participa en festivals com l'Elba Festival de Música, el Festival de Kamermuziek a Den Haag, l'Aschau Festivo, a Alemanya, el Festival Internacional de Thèze i el Salon de Provence, a França. És la fundadora de De Bewoners, grup de cambra amb seu a Anvers, Bèlgica. Toca un violoncel de Georg, Thir, d'Àustria, del 1780.

Gordan Nikolic violí i director

Nascut en una família amant de la música, Gordan Nikolic va començar a tocar el violí quan tenia set anys. Va estudiar al Conservatori de Música de Basilea, Suïssa, amb Jean-Jacques Kantorow. També va treballar amb Walter Levin, Wytold Lutoslavsky, György Kurtág i Hans Werner Henze, entre d'altres, cultivant l'interès per la música contemporània. Com a violinista, va participar, i hi va ser premiat, en nombrosos concursos, com el Tibor Varga, a Suïssa, el Paganini a Gènova, Itàlia, Brescia i el concurs Vaclav Hummel, a Zagreb. El 1989 va esdevenir concertino de l'Orquestra d'Auvergne, càrrec que va ocupar fins al 1999.

L'any 2004 va ser nomenat director artístic de la Nederlands Kamerorkest d'Amsterdam, director convidat principal de la Camerata de Manchester i director musical de la Saint George Strings Chamber Orchestra de Belgrad, i des del 2007 és director musical de l'orquestra independent BandArt a Espanya. Comparteix la seva experiència dirigint moltes altres orquestres, entre les quals hi ha l'Orquestra Nacional d'Espanya, l'Orquestra de l'Òpera de Madrid, l'Orquestra Nacional d'Île de France, l'Orquestra Simfònica de Londres, l'Orquestra de Cambra de Ginebra i l'Orquestra Simfònica d'Anvers, entre d'altres. Toca un violí de Paul Belin, *fecit anno* 2016, i un Petrus Guarnerius Venice, ofert amablement per utilitzar-lo per un generós patrocinador, amb arcs de F. X. Tourte i J. P. M. Persoit. Anteriorment havia tocat violins de Giuseppe Guarneri, Gaspare Lorenzini, Matteo Goffriller i Lorenzo Storioni.

Orquestra Simfònica del Vallès (OSV)

Va néixer el 1987 en el sí de l'Associació d'Amics de l'Òpera de Sabadell i molt aviat s'estructurà com una societat anònima laboral, en què els treballadors en són alhora els propietaris. La seva activitat se centra a la ciutat de Sabadell, amb una temporada pròpia i com a orquestra del circuit Òpera a Catalunya, i al Palau de la Música Catalana, amb el cicle de concerts Simfònics al Palau. N'han estat directors titulars Albert Argudo, Jordi Mora, Salvador Brotons, Edmon Colomer, David Giménez Carreras, Rubén Gimeno i James Ross. Des del setembre del 2018 ho és Xavier Puig. Ha rebut el Premi Nacional de Música 1992, atorgat per la Generalitat de Catalunya, i la Medalla d'Honor 2012 de la ciutat de Sabadell.

Patrocinadors i col·laboradors principals

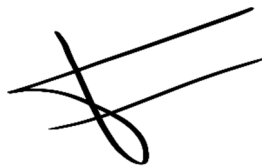
Patrocinadors

Mitjà oficial

Patrocinadors Concurs Internacional de Piano Ricard Viñes:

Paquita Cortada Robert

Maria Carmen Grasa Purroy

TOMÀS LLUSERA FORTUNY